

sició històrica que enguany celebrem el desè aniversari.

La Capella de Música de la Catedral de Girona està formada actualment per sis membres, repartits en les quatre cordes corals i el fundador, organista i mestre de capella. Es dedi-

ca a la música sacra de tots els temps posada al servei de la litúrgia de la nostra catedral; acompanya les celebracions com a principal objectiu i té l'activitat concertística com a complement.

Hannibal Climent i Domènech

Una manera de divulgar la creativitat literària

Durant el mes d'abril la ciutat d'Olot celebra un conjunt d'activitats que tenen per finalitat apropar el fet literari a tots els interessats i alhora fer-lo més proper al públic poc avesat a llegir.

Encara que fer més propera l'activitat dels escriptors a un gran segment de població deu ser un dels objectius de diverses institucions, la regidoria de Cultura de l'Ajuntament d'Olot va iniciar, l'any 2001, un seguit d'activitats amb aquest objectiu, mirant de potenciar l'apropament del públic a la lectura, als escriptors, en una paraula, a tot el món de la creació literària.

El conjunt d'actes celebrats aquell primer any es van reunir sota l'encapçalament d'«Abril literari», nom que a partir de l'any següent va canviar pel d'«Olot, temps de paraules», títol que ha arribat fins ara. En cada versió s'ha donat especial èmfasi a alguna temàtica concreta. En anys prece-

dents els centres d'atenció havien estat el món del conte, les expressions escrites de les cultures orientals o Marian Vayreda, amb motiu del centenari de la seva mort, entre altres. Enguany la temàtica era «Lletres en solfa», tot relacionant la creació literària i musical.

La programació d'enguany, com la d'etapes anteriors, preveia uns actes fixos cada dia de la setmana. Així, els dilluns i divendres del mes d'abril eren els dies de les presentacions de les darreres novetats literàries, normalment amb la presència dels seus autors. Els dimarts, i en combinació amb la Filmoteca de la Generalitat, es van passar films relacionats amb la música i la literatura. Els dimecres, a la seu de

l'Orfeó Popular Olotí, se celebraven uns animats recitals de poesia, acompanyats de música; els dijous estaven dedicats a l'estudi dels grans mestres de la literatura i la música de diferents èpoques. Normalment els dissabtes i diumenges es deixaven per a activitats més lúdiques, des de les inauguracions a la diada de Sant Jordi, que aquest any coincidia en diumenge; al lliurament dels Premis Literaris Ciutat d'Olot —que enguany se celebra el quarantè aniversari dels primers que es van concedir—; els premis infantils i juvenils de literatura que organitza anualment la delegació local d'Omnium Cultural; concerts divulgadors del fons musicals dels mestres de capella de la parròquia de Sant Esteve; unes lectures

encadenades, on el públic que circulava pel carrer podia agafar —i agafava— el relleu d'un lector per continuar llegint en veu alta les pàgines següents, la «Poesia al carrer», una altra activitat a l'aire lliure amb un públic fidel, a la qual, a més, sovint s'hi afegien passejants anònims, atrets per l'acte efímer de la lectura i pels grans plafons amb textos literaris col·locats en diverses façanes del nucli antic, de manera que tot caminant te'ls trobaves, i eren centre per a recitals.

Val la pena de deixar constància d'una mostra on la participació ciutadana té un paper important, des de la programació de les activitats al seu desenvolupament, ben segur la clau de la bona acceptació.

Joan Sala

Esteve Paluzie, editor popular i historiador

El 26 de gener s'han complert dos-cents anys del naixement a Olot d'Esteve Paluzie i Cantalozella. A la làpida que hi ha a la façana de la casa on va néixer se'l recorda com a «polígraf» i «primer historiador d'Olot»; a la que hi ha a la casa de Barcelona on morí el 1873, se'n fa memòria com a «pedagog» o «paleògraf».

Els primers qualificatius de cada làpida fan referència a la seva activitat més coneguda, la d'autor i editor de textos escolars sota el segell «Paluzie», que durant més de tres quarts de segle proveí les escoles de llibres

manuscrits per a la lectura, textos il·lustrats més entenedors per als alumnes, mapes murals, globus terraqüis, esferes armil·lars i altres instruments didàctics. Més endavant l'editorial Paluzie es guanyà un lloc

Esteve Paluzie
(Olot 1806 -
Barcelona 1873).

en l'anomenada «estamperia econòmica» traient làmines de soldats i de decorats destinats a teatrets de joguina d'una gran acceptació popular.

Com a historiador, el 1860 Esteve Paluzie va treure el llibre *Olot, su comarca, sus extinguidos volcanes, su historia civil, religiosa y local, biografías de sus hijos más notables en letras, armas, etc.* En aquells moments cap altra població no podia presentar una síntesi històrica ordenada, a l'àbast, i esporgada de llegendes i faules, com la que sí que podia exhibir Olot de la mà d'Esteve Paluzie, amb un extens apèndix documental on els estudiosos podien pouar i proveir-se d'abundoses referències. El 1867 va publicar *Blasones españoles y apuntes históricos de las cuarenta y nueve capitales de provincia*. Són capítols breus, amb l'excepció del dedicat a Girona, d'una extensió superior a qualsevol altra

capital, inclosa Barcelona, i amb nombroses dades referides a la resta del territori provincial gironí quan passa revista a la història dels esdeveniments del primer terç del segle XIX.

Membre corresponent de la Reial Acadèmia de la Història, inspector d'antiguitats i integrat a les Comissions de Monuments de Girona i de Barcelona, Esteve Paluzie va treballar per a la preservació de diversos monuments que corrien perill de ser enderrocats, sobretot en aquesta darrera ciutat. Una de les seves primeres accions, però, va ser a Empúries, on a la tardor del 1857 havia aparegut, en el sòl d'una vinya que en cobria les ruïnes, un mosaic romà de reduïdes dimensions però de bella factura. Paluzie hi va anar, i des de l'Escala ho feu saber a l'Acadèmia de la Història. Passat l'hivern, hi tornà i ell mateix en va treure una pacient i acurada reproducció facsímil

que va remetre a l'Acadèmia amb l'informe «Breve descripción de lo que es hoy Ampurias», en el qual Paluzie donava notícia de les inscripcions i antiguitats existents a l'església de Sant Martí, i hi expressava l'opinió que es tractava d'una escena del sacrifici que va fer Ifigènia abans que l'esquadra grega anés a Troia, per la qual cosa aquesta peça ha estat coneguda com el mosaic del sacrifici d'Ifigènia.

Tot i haver traslladat el seu domicili a Barcelona, fou soci de mèrit de la Societat Filharmònica Olotina (1847), desenvolupà una campanya des de la premsa barcelonina a favor de dotar Olot de bones comunicacions (1848-1854), passà a presidir la junta de festes de la Mare de Déu del Tura i impulsà

la construcció de la plaça de braus com a marc estable per a la celebració de les tradicionals curses de bous (1858-1860). També fou el president del Centre Artístic Olotí, creat a l'octubre de 1869 per una colla d'olotins, entre els quals hi havia Joaquim Vayreda, que hi actuà de vicepresident.

Coincidint amb el segon centenari del seu naixement, s'ha preparat una nova biografia d'Esteve Paluzie, que s'editarà a Olot aquesta primavera, i és previst d'instal·lar a Girona l'exposició «Teatres de joguina, de l'entreteniment al col·leccionisme», que s'ha pogut veure aquest hivern a Barcelona i que inclou un bon mostrari dels fulls de teatre infantils sortits de la casa Paluzie.

Miquel Puig i Reixach

Maçanet de la Selva, un taller molt actiu

El Taller d'Història de Maçanet de la Selva celebra amb diversos actes culturals i lúdics els seus vint-i-cinc anys d'existència i l'arribada a la fita dels 400 socis.

Quan, a les primeres trobades convocades en un llunyà 1981, una colla de maçanetencs inquiets posaven sobre la taula el seu desig de recollir tots els testimonis de la història del seu poble, ja en procés de canvi notable, ningú encara

sabia com en dirien d'aquelles reunions ni quina metodologia havien de seguir, ni quin seria el resultat final. El professor convidat, Joaquim M. Puigvert, hi donà l'orientació d'un taller emprant aquesta terminologia que